



1. Ortaokul 6. sınıfta öğrenim gören Mustafa, her sabah uyandığında önce yatağını toplar, ardından okula gitmek için hazırlanırdı. Mustafa; babası, annesi, ablası ile birlikte yaşardı. Sınıfta kurallara uyar, öğretmenini dikkatlice dinlerdi. Teneffüslerde arkadaşlarıyla vakit geçirir, onlarla oyunlar oynardı. Ayrıca hafta sonları okulun voleybol takımının antrenmanlarına katılır, spor yapmaktan büyük keyif alırdı.

Metne göre Mustafa'nın üstlendiği 5 farklı rolü yazınız.

2. Bazı sosyal roller doğuştan kazanılan ve kalıcı olan rollerdir. Doğduğumuz andan itibaren içinde büyüdüğümüz ve sürekli olarak etkileşimde bulunduğumuz gruplar içinde sahip olunan roller vardır.

Bu rollere iki örnek veriniz.

3. Türk milletinin köklü bir geçmişi vardır. Türkistan'dan başlayarak Anadolu'ya kadar uzanan bu yolculukta pek çok devlet kurulmuş, nice kahramanlıklar yaşanmıştır. Malazgirt Zaferi'nden İstanbul'un fethine, Millî Mücadeleye kadar yaşanan olaylar, milletimizin kimliğini güçlendirmiş ve geleceğe ışık tutmuştur.

Metinde millî kültürün hangi ögesi hakkında bilgi verilmiştir?

4. Ebru, kitap süsleme tekniği özelliğiyle tarihsel süreçte geleneksel bir sanat olarak ortaya çıkmıştır. Farklı kültürel geçmişlere sahip olan bireyler, ebru sanatı etrafında bir araya gelmektedir.

Metinde ebru sanatının toplumsal birliğe etkilerinden hangisi üzerinde durulduğunu yazınız.

5. Aşağıda verilen metni okuyunuz ve tabloda bırakılan boşlukları metinden yararlanarak doldurunuz.

Orman yangınları hem doğal hem de beşerî nedenlerle ortaya çıkmaktadır. Bu nedenlere yıldırım düşmesi, sıcaklığın mevsim normallerinin üzerinde olması, bilinçsizce yakılan anız ve otlar, tam olarak söndürülmeyen piknik ateşi, ormana atılan cam parçaları, orman içinden geçen elektrik hatlarındaki arızalar örnek verilebilir. Orman yangınları; doğaya, hayvanlara ve insan yaşamına büyük zarar verir.

Beşerî nedenler	Doğal nedenler
1-Bilinçsizce yakılan anız ve otlar	1-Aşırı sıcak hava dalgaları
2-	2-
3-	
4-	
5-	

6. Afrika mandaları, yırtıcıların sürülerine zarar vermesini engellemek için kalabalık gruplar halinde yaşarlar ve birlikte hareket ederler. Tehlike anında güçlü mandalar sürünün geri kalanını korumak için birleşip adeta bir savunma duvarı oluştururlar.

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız. (10 puan)

a) Afrika mandaları karşılaştıkları sorun karşısında nasıl bir çözüm üretmektedir? (5 puan)

b) Metinde anlatılan olaydan yola çıkarak insanların, toplumsal hayatta karşılaştıkları sorunlara nasıl bir çözüm getirmesi gerektiğini kısaca yazınız. (5 puan)

7. Mutlak konum; bir yerin paralel ve meridyenler ile ifade edilen, yani Ekvator'a ve başlangıç meridyenine göre belirlenen konumdur.

Türkiye'nin mutlak konumuna ait iki özelliğini yazınız.

a)

b)

8. Aşağıda Balıkesir iline ait harita yer almaktadır.



Aşağıdaki soruları bu haritadan yararlanarak yanıtlayınız.

- Balıkesir hangi ilin doğusundadır?
- Marmara Denizi, Balıkesir'e göre hangi yönde yer almaktadır?
- Balıkesir içinde hangi yöne gidildikçe yükselti artmaktadır?



ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
SB.6.1.1. Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme	1,2
SB.6.1.2. Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme	3,4
SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	5,6
SB.6.2.1. Ülkemizin, kıtaların ve okyanusların konum özelliklerini belirleyebilme	7,8

PUANLAMA TABLOSU								
1	2	3	4	5	6	7	8	TOPLAM
10	15	15	10	10	10	15	15	100

ÇÖZÜMLER

1. Soru;

TAM PUAN (15 PUAN)

Mustafa'nın metindeki her farklı doğru rolü 3 puanla değerlendirilecektir. (15 puan)

Çocuk (Evlat/Oğul) (3 puan)

Kardeş (3 puan)

Öğrenci (3 puan)

Oyuncu/voleybolcu/sporcu (3 puan)

Arkadaş/okul arkadaşı/ sınıf arkadaşı/takım arkadaşı (3 puan)

KISMİ PUAN

Tam puan cevaplarında ifade edilen doğru cevaplar sayısı kadar puanlama yapılır.

SIFIR PUAN

Metinde verilmeyen roller yanlış cevap olarak değerlendirilir.

2. Soru;**TAM PUAN (10 PUAN)**

Doğuştan kazanılan ve kalıcı olan akrabalık ilişkilerinden ikisini yazan öğrenciler tam puanla değerlendirecektir.

Örnek yanıt: Evlat, torun.

KISMİ PUAN

Her bir akrabalık ilişkisinin puan değeri 5'tir.

SIFIR PUAN

Akrabalığa dayanmayan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

3. Soru;**TAM PUAN (10 PUAN)**

Tarih

KISMİ PUAN (5 PUAN)

Geçmiş araştırır bilim.

Geçmişte yaşanmış olayları araştırır bilim.

SIFIR PUAN

İlgisiz ve belirsiz cevaplar yanlıştır.

4. Soru;**TAM PUAN (15 PUAN)**

Ebru sanatı, etrafında bir araya gelen bireyler arasında dostluk ve arkadaşlık bağlarının oluşması açısından uygun bir atmosfer yaratmaktadır.

Ebru sanatı farklı kültürel geçmişleri olan insanlar arasındaki toplumsal önyargıları ortadan kaldırır.

Ebru sanatı farklı kültürler arasındaki iletişimi kolaylaştırır.

Ebru sanatı sosyal bağları güçlendirir.

Yanıtını bu ifadelerden herhangi biri doğrultusunda veren öğrenciler tam puanla değerlendirilecektir.

KİSMİ PUAN

Eksik ifade edilen yanıtlar da puanla değerlendirilecektir. Her bir yanıt 5 puandır.

Örnek yanıtlar:

Sosyal bağ

Kültürler arası iletişim

Kültürler arası ilişki

Geçmişle olan bağlar

SIFIR PUAN

Bu ve benzer ifadeleri içermeyen yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

5. Soru;**TAM PUAN (10 PUAN)**

Beşeri nedenler	Doğal nedenler
1-Bilinçsizce yakılan anız ve otlar	1-Aşırı sıcak hava dalgaları
2-İnsanların ihmal ya da bilinçsiz davranışları	2-Yıldırım düşmesi
3-Söndürülmeyen piknik ateşi	
4-Ormana atılan cam parçaları	
5-Elektrik hattındaki arızalar	

Alternatif Tam Puanla Değerlendirilecek:**Beşerî Nedenler**

Anız yakılması, insanların yangına sebep olabilecek hatalı davranışları, kasıtlı çıkarılan yangınlar, kamp ateşlerinin söndürülmemesi, sanayi faaliyetlerinden kaynaklı alevlenmeler, yol yapımı veya maden çalışmalarındaki kıvılcımlar.

Doğal Nedenler**Alternatif Tam Puan Verilebilecek Doğal Nedenler Cevaplar:**

Şiddetli rüzgârların etkileri, volkanik patlamalar, uzun süreli kuraklıklar.

Her Bir Tam Cevap 3 Puanla Değerlendirilir.

KISMİ PUAN**Alternatif Kısmi Puan Verilebilecek Beşerî Nedenler Cevaplar:**

“İnsan davranışları” yazıp tam olarak detay vermemek kısmi puanla değerlendirilir.

Alternatif Kısmi Puan Verilebilecek Doğal Nedenler Cevaplar:

Sadece “yıldırım, şimşek, volkanizma (yanardağ), kuraklık, rüzgâr” gibi tamamlanmamış ifadeler kısmi puanla değerlendirilir.

Her Bir Kısmi Cevap 1 Puanla Değerlendirilir.**SIFIR PUAN**

İlgisiz ve belirsiz cevaplar yanlıştır.

6. Soru;**TAM PUAN (10 PUAN)**

a) Güçlü olanlar birlikte hareket ederek sürünün güvenliğini sağlarlar.

Yanıtını bu doğrultuda veren öğrenciler 5 puanla değerlendirilecektir.

b) Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlar birlikte ortak hareket ederek çözülebilir.

Yanıtını bu doğrultuda veren öğrenciler 5 puanla değerlendirilecektir.

KISMİ PUAN

a) Güvelik sağlamak, birliktelik gibi tamamlanmamış cümleler kısmi 3 puanla değerlendirilecektir.

b) Sorunların çözümü, birlik ve beraberlik gibi tamamlanmamış cümleler kısmi 3 puanla değerlendirilecektir.

SIFIR PUAN

İlgisiz ve yanlış cevaplar sıfır puanlama ile değerlendirilecektir.

7. Soru;**TAM PUAN (15 PUAN)**

Türkiye'nin 26°-45° doğu meridyenleri ile 36°-42° kuzey paralelleri arasında yer alması.

Türkiye'nin bulunduğu enlemlerden dolayı orta kuşakta yer alması.

Türkiye'de bir yılda dört mevsimin belirgin olarak yaşanması.

Türkiye'nin kuzeyinden esen rüzgârların hava sıcaklığını düşürürken güneyinden esen rüzgârların hava sıcaklığını yükseltmesi.

Türkiye'nin üzerinden 6 paralel dairesi geçtiğinden Türkiye'nin en güney ve en kuzey noktası arasındaki mesafenin kuş uçuşu 666 km olması.

Türkiye'nin üzerinden 19 meridyen dairesi geçtiğinden Türkiye'nin en doğusu ile en batısı arasındaki yerel saat farkının 76 dakika olması.

Türkiye'nin ekvatorun kuzeyinde yer alması/Türkiye'nin Kuzey yarım kürede yer alması.

Türkiye'nin başlangıç meridyenin doğusunda yer alması/Türkiye'nin Doğu yarım kürede yer alması.

Türkiye'de sıcaklığın güneyden kuzeye gidildikçe azalması.

Bakı etkisine bağlı olarak güneye bakan yamaçların, evlerin güney cephelerinin daha sıcak olması.

Doğru olarak verilen her bir cevap 5 tam puanla değerlendirilecek. İki doğru cevap yazıldığında 10 puanla değerlendirilecektir.

KİSMİ PUAN

"Kuzey Yarım Küre, Doğu Yarım Küre, Kuzey paralelleri, Doğu meridyenleri, bakı etkisi, 76 dakika zaman farkı, 666 km mesafe farkı" gibi eksik, kısmen yanlış veya yalnızca anahtar kelimeleri içeren cevaplar tam puan yerine kısmi puan ile değerlendirilir.

Anahtar kavramları kısmen içeren fakat eksik/yanlış yönleri olan cevapların her biri 2 puanla değerlendirilecektir.

SIFIR PUAN

İlgisiz ve belirsiz cevaplar yanlıştır.

8. Soru;**TAM PUAN (15 PUAN)**

Soru a, b ve c olarak üç kısma ayrılmıştır. Her üç kısma aşağıda istenildiği gibi yanıt veren öğrenciler tam puanla değerlendirilecektir.

KİSMİ PUAN**a) Çanakkale'nin doğusundadır.**

Yanıtını bu doğrultuda veren öğrenciler 5 puanla değerlendirilecektir.

b) Balıkesir'in kuzeyinde yer almaktadır.

Yanıtını bu doğrultuda veren öğrenciler 5 puanla değerlendirilecektir.

c) İlin güneydoğusuna gidildikçe yükselti artar.

Yanıtını bu doğrultuda veren öğrenciler 5 puanla değerlendirilecektir.

SIFIR PUAN

Harita ile ilgisi olmayan yanıtların hiçbirisi doğru kabul edilmeyecek ve puanla değerlendirilmeyecektir.